

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 5 kr. za četr leta. — Za tujne dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamlo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. Rokopisi se ne vratajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklame, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 " 50 "
„ četr leta	3 " 30 "
„ jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 " — "
„ četr leta	4 " — "
„ jeden mesec	1 " 40 "

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Poročilo o občnem zboru „Narodne Tiskarne“

dne 25. julija 1885.

Predsednik g. dr. Zarnik otvoril občni zbor ter pred vsem konstatiuje, da je 42 delnic zastopanih in kaže potem na računski sklep za l. 1884, kateri sta pregledovalca računov gospoda Fran Ksav. Souvan in Ivan Vilhar pregledala.

Iz izkaza o dohodkih in troških se razvidi, da je leta 1884 bilo denarnega prometa 55.062 gld. 31 kr. Bilancija pa kaže, da je bilo koncem leta 1884 aktivnega premoženja 32.128 gld. 32 kr., katero je razvidno v naslednjih položkah: Vrednost strojev znašala je 6728 gld. 34 kr., črk 10.116 gld. 61 kr., mobilij 2178 gld. 48 kr., založnih knjig 614 gld. 45 kr., papirja 1276 gld. 71 kr., knjižnice 280 gld., barve 80 gld., valjene mase 100 gld.; ustanovni troški 1353 gld. 42 gld., obligacije 3020 gld. 55 kr., aktivna glavnica, naložena pri obrtni pomočni blagajnici 1584 gld. 22 kr., aktivni zaostanki za tiskarska dela 2700 gld. 62 kr. in naznanila 774 gld. 69 kr.; gotovine v društvenej

blagajnici 1320 gld. 23 kr. Po pravilih se mora pri strojih in mobilijah za obrabo 5 odstotkov, pri črkah pa 10 odstotkov vsako leto odbiti, dočim se ustanovni troški vsako leto za pet odstotkov znižajo. Leta 1884 odbilo se je pri strojih 354 gld. 12 kr., pri črkah 1124 gld. 06 kr., pri mobilijah 114 gld. 65 kr. in pri ustanovnih troških 71 gld. 23 kr., ukup tedaj 1664 gld. 06 kr.

Pasiva bila so naslednja: Delniška glavnica, in sicer 400 delnic po 60 gld. ukup 24.000 gld. (8 delnic kupilo je društvo l. 1884 za 480 gld. nazaj); neizplačana dividenda 1342 gld., dolg za črke 627 gld. 58 kr., za papir 2517 gld. 67 kr., za valjeno maso 67 gld. 63 kr.; rezervna zaklada 1972 gld. 75 kr., dobiček za 1884 leto 1600 gld. 74 kr., ukup 32.128 gld. 32 kr.

Potem vsprejme se nasvet upravnega odbora, da se l. novembra 1883 prične pri društvu blagajnici izplačevanje dividende in sicer po 3 gol dinarje na delnico proti oddaji kupona, glasečega se na l. november 1885.

V rezervno zaklado, ki je v petih letih narasla na 1972 gld. 75 kr., odda se 160 gld. in bo tedaj vsled tega prirastka znašala 2132 gld. 75 kr. Iz računa o rezervni zakladi posnamemo, da obstoji iz 1495 gld. 75 kr. gotovine, naložene pri obrtni pomočni blagajnici na posebno knjižico št. 462, in iz 477 gld. v državnih papirjih, tedaj ukup 1972 gld. 75 kr. Ta znesek narasel bo do konca leta 1885 z obrestmi in zapadlo dividendo gotovo na 2380 gld.

Ostanek dobička v znesku 240 gld. 74 kr. se pa prenese na račun leta 1885.

Sprememba pravil vsprejela se je po nasvetu upravnega odbora, kakor je bilo v vabilu na občni zbor v štev. 142 „Slov. Naroda“ pod točko tretjo dnevnega reda omenjeno. V upravnem odboru bili so voljeni naslednji gg. delničarji:

Ferd. Bradaška, dr. Dolenc, Fr. Hren, Iv. Hribar, A. Knez, Fr. Kolman, M. Kreč, dr. Munda, Ferd. Souvan, dr. Stare, M. Vodusek, dr. Vošnjak, dr. V. Zarnik, dr. Zupanec in Drag. Žagar. Za pregledovalca računov sta bila voljena gospoda Fr. Ks. Souvan in Ivan Vilhar.

LISTEK.

Za dragocenim korenom.

(Iz življenja kitajskih pogozdnikov.)
(Povest A. Ja. Maksimova, posl. I. P.)

(Dalje.)

V.

Ponočni napad.

Bilo je že blizu polnoči. Li-fu je še vedno sedel pred grmado in semterja na nju priložil suhljadi. Plame grmade je semterja skoraj ugasnilo, potem pa z vso silo zopet vzplamelo in sipalo iskre po listji in vlažni travi okrog. Vladala je tišina, katero je motilo samo jedva slišno pokanje goreče suhljadi. V tej tišini se je Li-fu-u začel usiljeval spane. Zastonj je premagoval dremoto, ki se ga je polastovala. Silno truden od prejšnjega dne, ni mogel več premagovati se, ulegel se je s prsi na kup nabrane suhljadi in zadremal...

Minula je več kakor jedna ura. Grmada je jedva še tlela. Li-fu je pa še vedno dremal, v prijetnej tišini, katere ni ničesar motilo. Sluh njegov je pa postal še ostrejši, kakor bi se bila vsa nje-

gova duševna delavnost združila v glavi. Pri tej priči se je pretrgalo njegove dremanje... Iz hoste se je zaslilo zategneno mijavkanje, podobno mačjemu, in utihnilo nekje v bližini. Li-fu bil je takoj na nogah, ves tresič se od strahu! Tih in prestraten uprl je razširjene očesne punčice na to mesto v gosto, kjer je mislil, da je strašni vrag in... otrpel je od strahú. Kri mu je oledenela v žilah... Lasje so mu ustali po koneci... Srce je nehalo biti... Hotel je zakričati, da bi razbulil speče tovariše, pa glas mu je zaostal v prsih; iz stisnenega grla izletelo je le neko mučno hrepanje, ki se je komaj čulo. Li-fu-a se je polastila neka čudna onemoglost. Ni mogel ganiti se, pa tudi ne kam drugam obrniti svojih oči od v vanj uprtih, kakor goreče oglje svetih očij. Jedva tleča grmada širila je majajoč polusvet okrog po listji.... Bistreje pogledavši, razločil je Li-fu veliko, okroglo glavo najstrašnejšega, najgrozovitejšega in najnepričanesljivejšega sovražnika pustolovcev, — bengalskega tigra, ki je molela iz hoste. Ta zver, kakor se je videlo, ni vedela, ali bi odtrgala visečo nad njeno glavo, na zraku susečo se srno, katero je bil Lonhou obesil na spodnjo vejo probkovega drevesa, ali bi se pa

Nova postava proti delomrznim ljudem, potepuhom in prosjakom.

Ljudij, ki jim delo mrzi, je bilo in bude zmirom na svetu. Jemljó se iz vseh krajev in vseh stanov. Zato, ker človek prinese z dragimi slabimi nagoni vred tudi lenobo na svet. Ako nam vzgoja ne ucepi značaja, ki nam delati veli in z delom se priživiti, potem nam ne preostaje druzega, kakor naslanjati se na lenobo in ob njej postopaje čakati konca našim dnevom. Slaba vzgoja, slabí vzgledi so rodili in bodo rodili delomrzne ljudi, potepuh in postopače. Težko, da bi kedaj prišel zlati vek, ko bi si sleharen zdrav človek iskal dela in pri delu veselja.

„S trebuhom za kruhom“ se je torej od nekdaj rado postopalo. Vendar pa se menda naš čas posebno odlikuje v tem oziru. V Nemčiji imajo statistiko tudi za vlačugarje ali potepuhe, našeli so jih blizu 300.000. Nobena vas, nobeno selišče ni varno pred njimi. Tudi pri nas v Avstriji napredujemo na to stran. Prebivalci ob Dunajski in Tržaški cesti v naših krajih to posebno dobro vedo. Kljuka pri hišnih vratih se ne ohladi, zmirom drži „vandrovec“, „vagabund“ za-njo.

Ako bi radi poiskali razlogov tej slabo-napredni prikazni, ozrimo se le, iz katerega stanu nam vse to zlo. Iz delavskega! Iz krogov tedaj, v katerih je delo vse, prihajajo trume ljudij, katere imenujemo delomrzne. Ljudje, dela vajeni, delo popuščajo. Tukaj se tedaj naravnost in brez nobene omejitve ne more govoriti o prirojeni ali prigojeni lenobi, delomržnosti. In če si še natančniše ogledamo ta novi, peti, potepuški stan, utegnemo ga zmatrati za simptomatičen izrodek tistega stanu, ki se danes najbolj pritožuje, da je zatiran in da težko prenaša ječo življenja. Skoro vsi dandenašni potepuh so tovarniški in obrtniški delavci in predno bili smeli obsojevati, morali bi preiskati, ali pa morabiti oni neso živa posledica neznotnih razmer, vljajočih postav.

Znameniti socialist ameriški, Henry George piše nekje, da kaznilnice in zapori ravno tako dobro oznanjujejo napredek gmotni, kakor sijajne palače, bogate zaloge in cvetoča mesta. On nadalje razkazuje, da je glasoviti liberalizem poglaviten uzrok

naplila krvi, teh brezskrbno po tratinji raztegnenih ljudij. Nekaj je, kakor se je videlo, motilo tigra — to so bile uporno vanj uprte oči prestrašenega Li-fu-a. Tiger zrl je v te oči, polne nepopisljivega strahu, kakor bi bil začaran, kakor bi mu bil ta uporni človeški pogled jemal pogum za poslednji skok. Tiger bil je strašen v svoje divje mirnosti. Sedaj je krčevito kazal svoje kremlje in je zopet skrival. Gosta, rumena dlaka mu je stala po konci in kakor bi se mu bila svetila. Iz širokih prsi je prihajalo nekako jednolično grčanje. Krvavo-rudeče nosnice bile so široko napihnene in so se tresle. Minulo je nekaj strašnih in mučnih trenutkov za Li-fu-a... Zver se je tiho pripognila v travu in začela s prednimi čapami kopati zemljo, še vedno upirajoč v Li-fu-a svoje goreče oči. Dolgi tigrov rep se je zviral kakor kača in tresel se... Kakor je bilo podobno, pripravljal se je lačni tiger na poslednji skok... Li-fu je z neizrekljivim strhom čakal svoje poslednje ure, ne imejoč toliko moči, da bi zakričal, ne imejoč toliko moči, da bi se ganil... Pa zdaj je zver obrnila od njega svoje goreče oči in uprla je v jednega blizu ležečih. Minul je še jeden mučen trenotek... Pri tej priči je

slabim odnošajem s socialnim, to pa zlasti v krogih delavskih.

K temu le še nekoliko mislij. Razglasila se je tudi pri nas svoboda ta in ta. Kakor druge moderne države, dobila je tudi naša zakone za svobo do trgovstva, obrtnosti in kapitala. Zlasti kapital se giblje kakor hoče.

Kapitalizmu pa je postava vseh postav, da dela čist dobiček in po njem nov kapital. Kar najprvo izvira iz tega je to, da delavska moč postane tržno blago s tržno ceno. Tako se poniža delo in človek, ki ob delu živi. Ako podjetnik dožene svojo spekulacijo, potem odpravi svoje delavce, kolikor mu jih ni več potreba in pomaga si z malim številom. Kaj mu mari, če delavec službe drugje ne dobi? Kadarkar pride čas za novo spekulacijo, dobil bodo delavce v osmih tednih na kupe. Mnogo podjetij je že tako osnovano, da po neke dobe — saison mort — odpuščajo svoje delavce, pa jih čez čas zopet uprezajo. Mnogo obrtnikov dela samo z učenci, ker ti živijo samo ob mojstrovih klofutah. Kadarkar se izuče in bi radi več mezde, tedaj lahko gredo, pred vratmi že čakajo drugi učenci. Kaj bodo z izučenimi delavci, na to se ne misli, ne jemlje noben ozir. To je le majhen del tega, kar se godi od dne do dne. A že to nam pravi, da tu ne veje duh reda, zdrava razmera. Ljudstvo pa, ki tako popušča svoj socialni red in ki na mesto stare avtoritativne šege in dobre uredbe postavlja nekaj, kar se „svoboda“ imenuje, a je le neobrzdost, samovolja: tako ljudstvo začne tavati, osvoji si ga duh potepušta in potepuh, ki brez domu prosačijo ohi hiše do hiše, sami sebi za nadlogo, v strah tistin, ki kaj imajo, ti vlačugarji, ki gredo v fizično in moralno propast, so le milovanja vredne žrtve bolne, zelo bolne gospodarske uredbe.

Potepušto je nova socialna rana. Kakor se vse denašnje socialno vprašanje more pojasnjevati le iz nacionalno-ekonomske znanosti, tako je tudi potepušto in vlačugarstvo simptom slabo urejenih gospodarskih razmer. Delo se delavcu po tovarnah in rokotvornicah pristudi, ker se vidi sužnja v rokah mogočnega kapitala, absolutno vladajočega. Bridka izkušnja delavskega stanu, da ob vseh svojih naporih ostane siromak vse svoje žive dni, največji siromak pa v starosti, ta jih brez števila nagnje, da odvržejo delo in se rajši brez dela, brez truda potikajo po cestah in hišah, nadleguje bližnjega za pomoč in podporo.

Glavni kontingen delomrnih ljudij dajejo danes delavci sami. Iz kraja delo ne mrzeči, prisiljeni so pozneje čestokrat, da je mrziti začno. Vlačugarji postanejo, ker nanaglem ob delo pridejo in ga pozneje koj ne dobē, ker se v delu vidijo sužnje brez upa, da bi kedaj bilo bolje pod kuto nadvlado kapitala.

Ako pa tudi mora imeti država odprto oko za rane delavcev, vendar ne sme dopuščati, da bi se zlo še širilo in neomejeno kalilo javni red in mir. Delomrnost naj izvira od tod ali tod, nikdar ne sme biti brez strahu pred kaznijo. Tudi berštro ima nekoiko pravice do življenja, ker dolžni smo pomagati potrebnim in ubožnim. Ali tudi ono ima biti tako urejeno, da kolikor moči malo nadleguje prebivalstvo pri njega delu. Potepuhi poplavljajo deželo z nadležnimi in malopridnimi čini, državi

tiger strašno poskočil, kakor bi se bila sprožila pod njim velikanska jeklena zmet. Zasišal se je tresk, kratko, zamolklo ječanje in grčanje. Zver je pripognila svojo okroglo glavo skoraj prav do tal, pila gorko kri, ki je s curkom lila iz prebitega tilnika žrtve...

To trenutje je Li-fu-a popustila njegova otrpnlost. Iz njegovega poprej zaprtega grla priletel je skozi ušesa leteč in srce prodirajoč glas: „lamaza! lamaza!“ (tiger). In on se je kakor posekano drevo zavalil na tleče oglje grmade.

Ta razdirajoč krik napravil je daveč upliv. Klateži so vsi preplašeni in zmešani skočili na noge, ne da bi bili kaj vedeli, kaj se je zgodilo, in kaj je uzrok tacemu kričanju. Navstalo je beganje semertija: nekateri so prijeli za nože, da zakoljejo nepričakovano prišlega sovražnika, katerega še videli neso; drugi so pa iskali puške in poskušali zapaliti ugasle užigalice; tretji so s strahom gledali v okrožujoče grmove, prizadevajoč se kaj videti v tajinstveni polutemi. Vsi so bili zmešani. Nekdo je ustrelil tja v jeden dan, krogla je šla ravno mimo glave Hun-Ljana in razklala vejo nekega drevesa... Samo Lonhou ni bil zmešan. Hitro je spoznal, kaj

navstane naloga, da brani svoje prebivalstvo in odstranjuje ludobno priliko od njega. Ob jednem pa ima zasledovati tem napakan vire in odstranjevati tudi te.

Delomrnost je za državo veliko zlo. Brez dela ga ni blagostanja. Zato pa so se skoro po vseh državah že pojavili zakoni, ki zatirajo delomrnost, bodi dej vir ta ali oni. Tudi prosačstvo mora se tako urediti, da ne bodo ob njem živeli delomrni ljudje. (Dalje prih.)

Učitelji, na delo!

(Z Notranjskega)

Tovariši, na delo za narod,
za narod naš mili slovenski,
Na delo za — Narodni dom!

V Ljubljani so nekateri rodoljubi ustanovili „Krajcarsko podružnico Narodnega Doma“, kateri namen je z malimi doneski, katere pobira pri svojih udih, pripomoči k temu, da se kmalu sezida narodno svetišče — Narodni dom. Odbor tega društva vabi rodoljube, da prevzamejo poverjeništvo „Krajarske podružnice Narodnega Doma.“ Ti naj bi potem nabirali podružnici ude. Da bi pa podjetje imelo obilo uspeha, treba je, da so poverjeniki možje, ki prebivajo v sredini naroda, ki uživajo ljubezen in spoštovanje ljudstva. Le takim bodo mogče uspešno delovati. Mislim, da razun duhovnikov jih pač ni, kateri bi več z ljudstvom občevali in imeli prilike z njim občevati, kakor mi — učitelji. Naravno je tedaj, da je tudi nam dolžnost prevzeti poverjeništvo „Krajarske podružnice Narodnega Doma“ — dolžnost nam je povzdigovati svoje glase za narod, — porabiti svoje moči v blagor i čast naroda, česar sinovi smo. Kar storimo za narod, storimo za nas sinove tega naroda. Narodna čast je naša čast. Ako je narod slavljen, slavljeni smo mi, sinovi naroda.

Tu, predagi tovariši, nam je dana priložnost pokazati svetu, da smo pravi Slovenci, vrli rodoljubi, zvesti sinovi majke Slave. Tu nam je dana priložnost, užidati si častni vogeln kamen v narodno svetišče, na katero bodo zamogli v poznih letih s ponosom gledati.

Naše raznere nam sicer ne pripuščajo, da bi z velicimi svotami podpirali to narodno podjetje — pokažimo pa našo ljubezen, našo zvestobo do naroda s tem, da se oglasimo kot poverjeniki „Krajarske podružnice Narodnega Doma“ in kot taki marljivo in pridno po vaseh in trgih, kjer službujemo, nabiramo ude. Nihče nema toliko priložnosti, in nikomur neso okoliščine za to delo bolj ugodne. nego nam učiteljem.

Porabimo tedaj to priložnost in delujmo za narodno čast. Oglasimo se v ogromnem številu kot poverjeniki — in pokažimo svetu, da slovensko učiteljstvo ne drži križema rok, kadar ga kliče majka Slava na delo.

Učitelj.

Politični razgled.

Nestranje dežele.

V Ljubljani 28. julija.

Še vedno neso končane razprave po časopisih o tem, kako se bode organizovala desnica v prihodnjem državnem zboru. Krakovska „Reforma“ izjavlja se energično proti vsakemu druženju z Lien-

je in skočil k jedva tleči grmadi. Kakor bi trenil, potegnil je za noge nezavednega in obžganega Li-fu-a na vlažno travo. Potem je zgrabil mnogo suhljadi, jo vrgel na oglje in jel razpihati ogenj. Čez nekaj sekund začela je pokati suhljad in valiti beli dim. Pokazalo se je plame ter ovilo okrog suhih dry in vsa tratin se je razsvetila z majajočim svetlim ognjem goreče grmade. Klateži so ložje dihali; svetloba jim je zopet dala zavest. Nekateri so radovedni gledali okrog: na tratin ni bilo nikogar. Samo na jednem mestu je bila trava močno pomčkana in mokra od sveže krvi... Vsak izmej klatežev je štel svoje tovariše, prav kakor bi se bili zgovorili: jednega je manjkalo... Bilo jih je devet, — a sedaj jih je osem... Manjkalo je lohu-a Pan-hi-ja... Vsem je bilo jasno, kaj je bil uzrok obupnemu kričanju Li-fu-a. Očvidno je bilo, da je tiger porabil navstalo polutemo, zgrabil jednega na tratin in skril se z njim v temno grmovje. Nikdo ni zasledoval roparja. Vsakdo je vedel, da je Pan-hi že končal svoj račun z življenjem in da bi zasledovanje bilo brez vsega pomena.

Li-fu, ki je bil pal še na živo oglje, se je bil hudo obžgal po rokah in obrazu. V prvih trenutkih

bacherjem. Podlaga desnice ni bila konservativna, niti absolutizem, ampak avtonomija in narodna jednakopravnost. Kdor avtonomični program žrtvuje drugim smotrom in se v parodnostih zadevah nagaibava nemške opoziciji, za tega ni več mesta na desnici; z njim se tudi bratiti ne kaže. Vsi kompromisi take vrste škodovati bi avtonomiji in narodnim pravicam ter ovirali reorganizacijo Avstrije v duhu decentralizacije. Z Lienbacherjem zvezana desnica ne bi več zastopala svojih volilcev, zlasti poljski klub bi zgubil tla pod nogami. Stranke in na njej se opirajoče vlade padejo navadno vse lastnih krivih. Taka krivda bi bila, ko bi desnica in vlada se priprijeli Lienbacherjevih načrtov, žrtvali avtonomijo dežel in pravice narodov in nastopili rakovo pot v konfesionalnih, narodno-gospodarskih in šolskih zadevah in se tako približali Bachovemu po itičnemu sistemu, kateri Lienbacher tako priporoča. Stranka ali vlada, ki bi sedaj vsprejela tak program, bi ne bila mogiča, podpisala bi si sama smrtno obsodo. „Oestr. Korres.“ misli, da se Lienbacherju ne bodo posrečilo zbrati v državnem zboru okrog sebe toliko poslancev, da bi njegova stranka imela količaj upliva. Ta list pravi, da bi nemški centralističen klub po Lienbacherjevem uzorci v Avstriji bil pravi nestvor.

Kakor se govori, bodo v kratkem dr. Zeithamer imenovan českim deželnim ministrom, hkrat bodo po dr. Pražak prevzel definitivno pravosodno ministerstvo. Podobne vesti o spremembah v ministerstvu so se poslednji čas že večkrat razširjale, pa se potem neso potrdile, zato tudi moramo počakati, če se ta obistini.

Gališki namestnik prepovedal je strogo gališkim učiteljem udeležiti se učiteljskega shoda, ki bodo zboroval 11., 12. in 13. avgusta na Velenogradu. K temu učiteljskemu shodu bi bili prisli z Moravskega, Šlezije, Poznanskega in Galicije. To prepoved podprlo je namestništvo s tem, da ima ta shod politične, ne pa didaktičnih in verskih smotrov.

Kakor misli Dunajski dopisnik „Politike“, bodo se obravnavate zaradi obnovljenja avstro-ugarske nagodbe gladko vršile. Ogri neki ne bodo nič ugovarjali temu, da bi se bolje dotirale poddržnice narodne banke, zlasti ona v Pragi, tudi se ne bodo upirali jezikovnej jednakopravnosti. Celo podpirali bodo česko zahtevo, da se na bankovcih tudi českemu jeziku odloči prostor. Nam se to mnenje malo preoptimistično združi, zaradi potovanja Čehov v Pešto Madžarji še pač neso postali taki prijatelji narodne jednakopravnosti in Slovanov.

Vlaminje države.

V Afganistanu je neki z velikim veseljem bila pozdravljen vest, da je kraljica angleška emiru podelila veliki križ indijske zvezde. Ko je emir dobil dotično pismo, ukazal je takoj 101krat ustreliti s topovi. Mesto Kabul je bilo na večer istega dne razsvetljeno.

Na Francoskem voljeni so zopet vsi štirje senatorji, katerih volitev je bil senat zavrgel, ker se je neki duhovščina preveč mešala v volitve. Sedaj bodo pa senat najbrž potrdil te volitve.

Veliko veselje napravila je v Parizu vest, da je kitajska vlada iz Tonkinga poklicala vodjo černih praporov Liu-Vinh-Phuove in da je ta tudi res slušal to povelje. Ta stari poveljnik bil je neki kako izveden v vojevanju ter je Francozom v Tonkingu napravil mnogo sitnosti. Da ga je vlada nazaj poklicala, to, mislijo Francozi, je znamenje, da se Kitaj hoče vestno držati sklenjene pogodbe,

Vest, da je sudanski prorok Mahdi umrl postaja vedno verjetnejša. V angleški spodnji zbornici objavil je Bourke, da je vlada dobila iz Kajire telegram, v katerem se poroča, da je general Grenfell, ki stoji med Assuanom in Wady-Halfo brzojavil, da se tam sploh verjame, da je umrl Mahdi. Nekajek, ki je prišel v Assuan je celo pripovedoval, da je videl Mahdijev pogreb v Kartumu.

Občne zmešnjave se ni nikdo zmenil zanj. Vsakdo je sicer štel tudi njega, preštevajoč svoje tovariše, a nikdo se ni zmenil, da je njemu treba pomoči. Nikdo ni zapazil, da na plečih nesrečnemu Li-fu-u še tli obleka...

Zdaj je začel strah zginevati. Razsodek se je vsem povračal in vsak je spoznal, da je nevarnost za ostale že minula... V tem je pa zaradi zgoče bolečine tudi Li-fu začel prihajati k sebi. S hripanjem ječanjem skočil je na noge in z nekako besnostenje trgal tlečo obleko s svojih ožganih pleč. Namesto besed pomilovanja in sočuvstva zaslišal je posmehovanje in roganje. Vsak hotel je izliti svoj gnev nad Li-fu-om za ravnokar prestani strah. Klateži pali so na nesrečneža, kakor bi bil on krv ponočne nepričakovane nesreče.

— Zaspan pes!... Pasja spaka! kričal je Ho s penami v ustih in besno mahal po njem s svojo jedino roko.

— Da bi se ti zadušil s tigrovim žolčem, ali pa zadavil z jelenovim rogom!... kričal je zlobno Hun-Ljan.

Ostali iskatalji žen-šena neso odstopili in so ga obsipali s pouličnim zasmehovanjem. Samo Lon-

Turki se še vedno bojejo, da ne bi Italija prisvojila si **Tripolisa** in se še vedno delajo priprave za varstvo dežele. Turški namestnik v Tripolisu je neki sklical dvajset načelnikov rodov in jim priporočal, da se naj pripravijo za boj. Ti načelniki imajo baje 40.000 vojakov.

Dopisi.

Iz Celoveca 25. julija. [Izv. dop.] Koroška deželna razstava otvorila se je danes zjutraj pri najlepšem vremenu in v navzočnosti mnogobrojnega občinstva.

Zjutraj ob 6. uri došel je z brzovlakom po Rudolfovej železnici visoki pokrovitelj tukajšnje razstave nadvojvoda Karol Ljudevit, katerega so pričakovali na kolodvoru deželnemu namestniku g. baron Zabiérow, predsedniku deželne razstave, deželnemu glavarju, mestni župan in mnogo drugih odličnjakov. Po običajnem pozdravu odpeljal se je visoki gost v deželni dvorec, kjer se mu je pripredilo stanovanje. — Življene po mestnih ulicah navstalo je danes na vse zgodaj že prav živahno in proti 10. uri vrelo je ljudstvo v tolkah pred razstavo, kjer se je nakopičilo toliko ljudstva raznih stanov, da se je vse trlo. — Kmalu po 10. uri jeli so dohajati razni dostojanstveniki, na čelu jih ekscelencija trgovski minister baron Pino, ki je tudi razstavo počastil s svojim pohodom, za njim ekscelencija Bannhans, ministerresident baron Reyer, knezoškof dr. Peter Funder in dr., za tem višji uradniki in častniki, kateri vsi so se zbirali na prostoru, odmenjenem jim pred glavnim uhodom v razstavo.

Točno ob 11. uri pripeljal se je Nj. c. kr. visokost nadvojvoda Karol Ljudevit, spremljan po g. deželnem predsedniku. Vojaška godba zasvira cesarsko himno in predsednik razstave g. dr. Edmann, pozdravi visokega gosta v krepkih besedah, zahvaljevaje se mu v imenu odbora za pohod in naklonjenost ter zagotavlja neomahljivo udanost koroškega naroda do preslavne habsburške rodbine in najvišje cesarske hiše, ga naprosi, da izvoli razstavo proglašiti otvorjeno.

Nadvojvoda Karol Ljudevit odgovarja potem v daljšem govoru, poudarja korist deželnih razstav za razvoj in napredek raznih strok v obrtniji v obče, kot umetnosti posebej, ter imenuje razstavo otvorjeno. Burni „hoch“ in „živio“ navzočnega občinstva sledili so govoru in vojaška godba zasvirala je cesarsko himno.

Sedaj pozdravi nadvojvodo še g. deželni predsednik in za njim mestni župan gosp. Gabr. vitez Jessernigg, potem pa se podá, spremljan po odboru v notranje prostore razstave, kjer je posebnim zanimanjem sledil raznim oddelkom ter posebno pojavno izrazil se o napredku Boroveljskih puškarjev. — Nadvojvoda mudil se je do $\frac{1}{2}$ 3. ure v razstavi in potem napotil se v deželni dvorec, kjer je za 3. uro bil napovedan dvorni obed za 19 osob z naslednjim „Menu“: „Potage tortue claire. — Saumon du Rhin sauce ravigotes. — Filets de boeuf anglaise à la jardinière. — Oisons rotis. — Salat et Compotes melées. — Asperges en branches. — Pouding de riz à la française. — Glace café naturelle. — Fruits, Fromages, Dessert. — Café noir. — Madeire dry, Bier, Rauenthaler Berg, Chateau Mouton Rothschild, Moët et Chandon, Cremont rosé.“

hou ohranil je popolno hladnokrvnost in s sočutjem gledal na Li-fu-a, ki je bil ves zbgan od tega kričanja.

— Oj, šakali, zadosti je tega tuljenja! izpregoril je nazadnje, ko ni mogel več trpeti tega kričanja. — Pustite Li-fu-a, da zopet pride k sebi! ... Mari ne vidite, da je že kaznovan ... Poglejte ga, kako je opečen, kakor osmojen mrjaščev rilec! ... Pa ti ga neso poslušali.

— Molčite, psi! zakričal je z besnostjo Lonthou, in grozno zježil svoje sive obrvi. Njegovo jedino oko se je zasvetilo, kakor goreče oglje. — Uležite se spati! ... Ti Hun-Ljan, straži stanišče do jutra ... Na varuj suhljadi! ... Tako vrag zopet pride ...

Tedaj so vsi umolknili. Vsi so vedeli, da Lonthou ne ljubi šal, ampak zahteva brezpogojno pokorščino. Hun-Ljan odšel je nevoljen od Li-fu-a in takoj prevzel službo ponočnega čuvaja, zgrabil mnogo suhljadi in vrgel jo na grmado ... Klateži so se drug za drugim polegli in čez pol ure je po tratinji bila zopet polna tišina, katero je motilo samo pokanje svetlo goreče grmade. (Dajte prih.)

Po obedu podal se je nadvojvoda na Vrbsko jezero in od tod na parobrodu „Neptun“ v Velden, od koder se je zvečer ob 9. uri zopet vrnil.

V kratkih potezah naslikal sem vam tukaj, kako se je vršilo otvorenenje razstave. Naj mi bode sedaj še dovoljeno, omenjati podrobnejše nekoliko drugih zanimljivosti. Kakor je že navada o jednakih prilikah, opravilo se je tudi za to slavnost in na čast pohodu visokega gosta naše mesto v praznično obleko. Raz hiše vihajo velikanske zastave v raznih barvah in po glavnih ulicah okrašene so hiše z draperijami in zelenjem. Kar pa nas je najbolj razveselilo, je to, da se je tukaj na merodajnem mestu naš zadnji dopis v 161. štev. „Slov. Naroda“ kot premisleka vrednim uvaževal in vsled tega opustila se vsaka javna veliko-nemška demonstracija, kakeršno smo s prva za gotovo pričakovali. Drogi s črno-rudečo-žoltimi barvami pobaranvi se sicer neso odstranili, ker to bila bi prevelika sramota za tiste, ki so je dali s prva postaviti, a na nje potegnile so se namesto projektovanih nemških avstrijske zastave in na dveh takih drogih na Novem trgu so se Frankobrodskie barve v zadnjem hipu predrugačile v belgijske. Na razstavinem prostoru in posloplji samem pa vihajo le deželne in cesarske zastave, kar vse skupaj nam svedoči, da je odbor, akoravno v zadnjem času, vendar le prišel do spoznanja, da je v jednakih slučajih bolje biti pozornim nego brezozirnim. Prepričali smo se pa tudi, da je tukajšnja vlada o razobešanji Frankobrodskih nemških zastav celo drugačnega mnenja, kot, rekel bi, vaša kranjska, katero, kakor se vidi, veseli, ako se kdo najde, da žali na ta način čut mirnega Slovence na lastni zemlji.

Iz zasobnih hiš vihra pač vsejedno še nekaj veliko-nemških zastav, a malo jih je in možno bi je bilo sešteeti na prstih jedne roke. — Tudi jedna „bela vrana“ ponosno vihra in ta „bela vrana“ v Celovci je velikanska narodna zastava, belomodro-rudeča, ki vihra raz hiše neustrašenega in vrlega narodnjaka, tovarnarja Majdiča. Slava mu! Akoravno jedina, vendar se sme reči, da tudi narodna zastava poveličuje sedanjo slavnost v Celovci. Drogi z veliko-nemškimi barvami pa tičjo ostramoteni pod avstrijsko zastavo. Tako je prav, tako mora biti!

S Krke 26. julija. [Izv. dop.] Danes mej peto in šesto uro bi se bila kmalu nesreča prigordila. Ko bi ne imeli pogumnega fanta, bil bi zopet nekdo utonil. Ribničan, ki je rešeta in rete prodajal, za kar je sedaj jako dobra kupčija, se je malo preveč navlekkel božje kapljice. Ta ga je tako razgrela, da se je šel v vodo hladit. Brodil je po vodi več ko jedno uro, okrog stoječi ljudje so ga opominjali, da naj gre ven. On se je pa ustil, da je že večje vode, celo morje preplaval, pa bi Krke ne. Ali revež se je zmobil. Res so Ribničani že po lanu plavali in srečno prišli na konec njive, kakor že veste, a Krka bi ga bila kmalu požrla. Nek pogumen fant skočil je v vodo ponj, drugi so pa prihiteli z dolgimi drogovimi. Jeden podal je drog fantu, da se je zanj prijel, kajti z jedno roko je držal utopljenca, samo z drugo pa ni mogel plavati. Mnogo so se prizadejali, da so potem zopet oživili Ribničana, ki se ni več zavedel. Sedaj, mislimo, se je že toliko spameval, da se ne bode več skušal s tako vodo.

Domače stvari.

(Deželni predsednik baron Winkler) šel je na več tednov na dopust.

— (Nadvojvoda Karol Ljudevit) ogledaval si je v nedeljo popoludne z novega še podrobnejše Koroško deželno razstavo, o katerej se je prav povoljno izraževal. Potem bil je obed pri deželnem predsedniku, h katere mu so bili vabljeni civilni, duhovni in vojaški dostojanstveniki. Včeraj zjutraj odpotoval je nadvojvoda iz Celoveca v Millstatt.

— (Umrl) je 27. t. m. petošolec Ljubljanske gimnazije, Fran Gregorin. Na plučah bolan ni obiskoval šole že pol leta. Pogreb bo iz hiše št. 55 na sv. Petra cesti sredo, 29. t. m. popoludne ob 4. uri. Udeležé naj se ga učenci vabljeni s temi vrsticami, ker po drugi poti sedaj ob počitniški dobi ne prejmejo vesti o smrti svojega dobrega tovariša.

— (V razstavo v Celovec) dohaja od vseh strani toliko ljudstva, da so vse gostilne in hoteli z tuji prenapolnjeni. — Skrbljeno pa je v obilici za privatna stanovanja, za katera se je oglas-

šati pri mestnem magistratu in katera se prav ceno oddajejo.

— (Koroška deželna razstava v Celovci.) Cene ustoppini v razstavo so: Navadne ustoppnice po 30 kr. za celo, ustoppnice za vse dni razstave včlavne po 12 gld., naročene vstopnice za 12kratni obisk 3 gld. — Ustoppina k večeram veselicam v prostorih razstave po 20 kr. za celo.

— (Ogenj.) Danes popoludne ob $\frac{3}{4}$ 1. uro začelo je goreti v Klemenčičevi hiši na Rimski cesti. Užale so se metle, katere ima nek Rezjanec ondu v zalogi, ki so pa za 2500 gold. zavarovane. Požarna brama prihitela je tako hitro na požarišče in gasila tako vrlo, da je bil ogenj kmalu omejen in udušen. Razen metlarja poškodovan so tudi nekatere stranke, ondu stanjuče in hišni gospodar. Za koliko, še ne vemo.

— (Nezgodna.) Danes dopoludne prevrnil se je na Kongresnem trgu pred kavarno Marzolini velik voz oglja na ogljarja, pri vozu idočega. Ker je bila hitro pomoč pri rokah, rešili so podsutega v par minutah. Mož menda ni bil nevarno poškodovan, a vendar toliko, da so ga, ko se je v kavarni malo oddahnil, peljali k zdravniku.

— (Izpraznjena mesta.) Pri računskem oddelku c. kr. deželne vlade kranjske razpisano je mesto računskega revidenta (IX razred), eventualno mesto računskega oficijala v X in računskega assistenta v XI. razredu. Prošnje do 15. avgusta t. l.

— Služba učitelja na ljudski šoli v Šent Vidu. Plača 450 gold. Prošnja do 23. avgusta t. l. na c. kr. okr. šolski svet v Postojini.

— (Veliko kačo) ubili so nedavno v Jeli Čerigajski v Hercegovini. Kakor piše „N. Herceg. Bosiljak“ videli so jo pastirji večkrat v gozdu, pa se je neso upali. Ko so to doma povedali, šlo je par pogumnih mož nad njo in posrečilo se jim je, da so jo dobili in ubili. Bila je 3 metre dolga, čez trebuh je merila 47 centimetrov, tehtala pa je 20 ok, to je blizu 26 kilogramov. Takim kačam se pravi v Hercegovini, „Krovosac.“

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ischl 28. julija. Minister Kalnoky pripeljal se semkaj.

London 28. julija. V dolenjej zbornici naznani je vojni minister, da bode do marca 1886 leta 575 kanonov in primerno število gostostrelk (mitrailleuse) gotovih. Letos še 150 torpedov, pozneje po 250 na leto. Načrt za obrambo angleških trgovinskih pristanišč je izdelan. Skupni proračun za vsa, za obrambo potrebnata dela, znaša $6\frac{1}{2}$ milijona šterlingov. Ta vsota bode se razdelila na štiri, ali pa na pet let. — V Chathamu, kjer se je most udrl, dosedaj še neso nobenega mrtvega našli, zatorej se misli, da so vsi rešeni.

Rim 27. julija. Kardinal Nina umrl.

Madrid 27. julija. Včeraj na Španjskem 2582 ljudij za kolero zbolelo, 921 umrlo. Predvčeraj 2732 zbolelo, 772 umrlo.

London 27. julija. Po poročilih, došlih vnašnjemu uradu iz Sudana, je brez dvojbe, da je Mahdi umrl. Njegov naslednik je Kalif Abdullah.

London 27. julija. V Chathamu podrl se je most, ki je z ladijo držal na obrežje. 80 osob, večino žensk in otrok, palo je v vodo. Koliko je mrtvih, še ni znano.

SOKOL
napravi
v nedeljo 2. avgusta
Velik društven izlet
na Bled.

Zbira se od $\frac{1}{6}$ do 6. ure zjutraj v čitalnici v društveni opravi od koder odrine z zastavo na južni kolodvor. Odpeljal se bo „Sokol“ z navadnim gorenjskim vlakom ob 6. uri 40 minut zjutraj do Leseca, kjer bo imel pri Goliaši (dobrih pet minut od postaje) zajutrek, pri Petranu ob Blejskem jezeru pa kosilo. Popoludanska zabava bode prosta po krasni okolici Bleški. Službe božje udeležil se bo „Sokol“ na otoku v cerkvi Matere božje. Odhod iz Bleda mej 6. in 7. ure v Lesce, in ondot z vlakom ob $\frac{1}{4}$ na 9 v Ljubljano. Zarad posebno lepega kraja in tako ugodnega časa nadjeti se je prav obilne udeležbe.

Za odbor:
Valentinčič,
starosta.

Bedének,
tajnik.

Poslano.

Kritikarju „Laibacherice“, gosp. Robertu Bežek-u, notarskemu kandidatu, za odgovor na njegov članek „eine Metakritik“ od dné 14. t. m.

Gospod, to ste mi dali! Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa! Kar blačice so se mi tresle, kakor pobiču v šolski klopi, katerega so gospod profesor poklicali, pa se ni bil tega naučil, kar so mu bili ta gospod prejšnji dan "gori dali". V tak strah me je pripravil Vaš odgovor, katerega je pod naslovom „eine Metakritik“ prinesla „Laibacherice“ 24. t. m. Oprostite mi! V prihodnje bom že bolj varen. Vedel bom n. pr., da se ima v glasbenih stvareh obračati na notarske kandidate, da li samo na Vas ali tudi na druge Vaše kolege, tega prav za prav še nesem zamogel razločiti. Najbrže boste pa potem v zameni tudi tako šarmantni, da v prihodnje nam glasbenikom pošljete tudi svoje klijente ženitovanska pisma ali kaj tacega delati. Prav bi že bilo. Pravijo, da roka roko umije.

Da pa bode slovensko občinstvo, katero nema „Laibacherice“ pri roki, vedelo, kako Vi stvarno svoje stališče proti moji, po Vaši sodbi neotesani (im rusticalem Tone geschrieben) in ne stvarni protikritiki branite, hočem tu v glavnih točkah nekoliko pojasniti podati.

Citatelji moje protikritike se gotovo še spominjajo, da sem takrat v tej ugovarjal kritikarju k., prav za prav njegovemu članku, kateri je bil napal petje zborna Ljubljanske čitalnice, in ne osobi gosp. R. Bežek-a.

Danes stoji stvar drugače. Pod člankom „eine Metakritik“ stoji podpisano ime: „Robert Bežek, Notariats-Candidat“. Tedaj adresujem ta svoj odgovor neposredno pod tem naslovom.

V svojem članku pravite, da ste pričakovali v moji protikritiki bistveni, če že ne strokovnaški odgovor. Nämesto tega pa ste dobili v „Slovenskem Narodu“ od dné 20. t. m. zarobljen kmetski članek, katerega da sem cel teden v tuskulanskem počitku tuhatal v koval, in kateri, namesto, da bi bil Vašo trditev opovrgel, je le slepo napa dal Vašo kritiko. Gospod, ako se primerja Vaš članek z mojim člankom, tedaj prepričam z mirno vestjo razsodbo čitajočemu občinstvu, kateremu izmej najnih dveh člankov bolje pristoj predikati, s katerimi ste nadeli moj prvotni odgovor. Nikjer nesem tam rabil izrazov, kateri Vas opravičijo na rabljenje jednakih pridevkov, tedaj ste jih zmagli zadržati za sebe in ne trebal bi Vas jih tu returnovati. Tudi o izrazu „kritikaster“, o katerem spominjate v svojem članku, ni v mojem odgovoru ne sluha ne duha. Gledate kovanja in tuhtanja mojega odgovora pa bi na stvari tudi nič ne spremeno, ako bi tudi resnično bilo, da sem zanj potreboval celi teden. Temu pa tudi ni resnica tako, kakor trdite Vi. Ali morda mislite, da se pri nas v Cerknici „Laibacherica“ dobi v vsakem kotu? Dnē 15. t. m. prišel mi je Vaš „durchaus nicht correct“ v roke in 17. sem od poslal nanj svojo odgovor. Vi pa ste v resnici potrebovali potem cele štiri dni — ker „Slovenski Narod“ je vendar v Ljubljani povsed precej pri rokah — v to, da mi neste trditev v moji protikritiki prav v ničem opovrgli. Ali ste mi mali v svojem članku odgovorili stvarno, zakaj ste imenovali petje zborov „durchaus nicht correct“? Ali ste povedali, kaj, kje v zborih in s čim se je petje karakterizovalo kot popolnoma nepravilno, ter s tem opovrgli mojo trditev, da nesem nameč nič našel, kar bi bilo opravičilo Vašo kritiko? Namesto odgovora na to, preobražate zadržaj mojega članka ter me sumničite.

Pravite nadalje, da me je hermetika v moji fanta ziji zavela predalec, ter tolmačite svoj „durchaus nicht correct“ po svojem. Tako navajate, da ste s tem mislili le pomanjkljiv ansambel ne glede na nianciranje petja, kar si more že vsak muzikalno naobrazen poslušaš sam tko tolmačiti. Hilf, was helfen kann! Temu nasproti pa Vam povem, da se jaz prištevam k onemu nemuzikalno naobrazemu občinstvu, katero si ta Vaš izrek popolnem drugače razlagal, kakor ga razlagate Vi. Ne to, kar ste si Vi pri tem mislili, ampak tak, kar ste napisali, je za me mero dajno in gotovo tudi za vsacega čitatelja. Zakaj pa hodie konja v d ugo dolino iskat, če veste da je v prvi? Zakaj pa nese naravnost povedali, ansambel ni bil dovolj močan, da bi bil reprezentoval prvi pevski zbor na Slovenskem? Tudi jaz vem dobro, da 100 dobrih pevcev napravi v zborih zmiraj lažje večji efekt, kakor pa 25 jednakobrojih glasov. Toda izraz „durchaus nicht correct vorgetragen“ ne more se nanašati na število pevcev, kamor bi ga zdaj Vi radi v svoji zadregi prenesli, ampak le na eksekutovanje, na petje samo. Če so pevci peli slabo, je bilo slabo, naj jih že poje 100 ali pa samo 25, in ravno tako velja to tudi, če so dobro peli. To je tako jasno, da ni treba k temu Salomonove modrosti. Ali je pa morda po Vaši teoriji drugače? Tedaj Vas pa prosim, povejte mi, kako število pevcev je dovoljno za korektno petje?

Jaz nesem jezični dohtar in nemam menda tudi kar nič „cajha“ za to Stvar vzamem tako, kakor je, brez ovinkov, drugače pisati, kakor mislim in znam, ni v moji navedi. Jez izza plota ne strejam. Ako ste Vi, gosp. Bežek, drugače mislili, kakor ste napisali, je to Vaša stvar. Jaz pa razlagam napisane besede tako, kakor so napisane in kakor se jedino razlagati morejo. To bi moral človek, kateri se navdaje več kancelijskega prahu, kakor pa glasbenik, tem bolje vedeti. Da svojo krivnjo, naj si bode ona hoté ali nehoté napisana, pripoznate, vsak bi Vam jo rad odpustil. Namesto tega pa branite svoj stvar s praznimi našopirjenimi frazami in pa s tem, da brez, katero ste ne posredno ali pevskemu zboru, hočete z drugo breco oprati, ker jo prenašate na njegovega pevovodjo, zraven pa osobno napadate tudi mene. Menda si mislite: „Klin s klinom!“ Ako ste hoteli povodom zadnje „besede v čitalnici“ pričeti debato, zakaj je tako malo pevcev, zakaj ni njih pevovodja večji strokovnjak, zakaj nema čitalnica svojega dobro dotiranega pevovodjo (sadašnji ima, ako sem dobro informovan, 200 gld. na leto), zakaj nema več udov, večje podpore it. d., slobodno Vam to bilo. Toda, tako se v tem slučaju ne začenja, kakor ste Vi stvar prijeli. Tako se ne organizuje, se ne zida, ampak še to podira, kar imamo. Sangvinizem in pa idealizem sam, ako se ne združita s praktičnostjo, bil bi v stanu kmalu omajati vse stebre našega narodnega življenja, in vredno bi bilo ravno premišljati, kaj je temu uzrok, da je danes v čitalniškem zboru mnogo manj pevcev, kakor pred leti, in da se stvar manj podpira, kakor takrat. To preiskavati pa ni bil prvotni namen mojemu članku in mu ni tudi zdaj. Morda se najde tudi za to pero, kateremu so socijalne razmere in narodni odnosaji v Ljubljanskem društvenem življenju bolj pozname, kakor pa meni, da se loti te nalage. Meni je šlo v prve vrste za to, da se ti dobri pevci, kateri zdaj spojnijo svoje naloge in delajo v prospeli naše narodne stvari, ne napadajo z e-zasluženo. Njih se na njih pleča ne nalaga, dolg za one povravnati, kateri imajo zmožnost, pa ne ustopijo v njih koliko le od strani na nje gledajo.

Kar se tiče Vaših osobnih napadov na me, hotel sem te molč prezreti, ker težko je javno pečati se s svojo osobno. Da bi si pa to Vi krivo ne razkladali, hočem tudi to stvar v čisto spraviti.

Očitate mi, kakor bi bil jaz zborovo petje oni večer nekako za užor postavil, dasiravno nesem o užoru v svojej protikritiki ne besede črhnit in je od Vašega „durchaus

nicht correct“ pa do moje obrane in do višine vzorcev petja mogočih se mnogobrojnih kvalifikacij. Na konci pa pristavljate s patosom, da, ako sem v resnici tako mislil, kakor sem pisal, bili bi učenci na Ljovskem konservatoriju pomilovanja vredni. Da, ako bi jaz nčil svoje učence, kako se n. pr. delajo kupovalna, prodajalna, ženitovanska pisma in kaj tacega več, tedaj bi morda utegnila biti Vaša božen nekako opravičena. Tako pa bodite v tej zadevi tudi potolaženi. Kar nič ne sezam v to stroko, torej jo tudi ne fušarim. Zato pa Ljovski konservatorij tudi nič ne potrebuje notarskih kandidatov za kontrolorje, da bi bdbili nad pomilovanja ali nepomilovanja vrednimi učencem. Za taki slučaj razpalaga zavod vse z drugimi močmi, kakor pa si Vi naobražavate.

Dalje pišete o meni, kakor da bi se b l jaz v svojej protikritiki nekako mogočno obnašal in si prisvajal nekaki monopol, govoriti v glasbenih zadevah. Da, ako se pravi n. pr., da je oni monopolizoval, kateri trdi, dvakrat dve je štiri in ne tri, kakor bi se morda zljubilo komu drugemu trditi, tedaj se rad priznam k monopolizovanju. Vse drugo, gospod, pa ste zvili s kljuke. Kdo Vam brani pisati, kolikor hočete, samo če umete? Na svojo avtoritetu pa nesem tudi nikjer trkal, kakor se bere v „Laibacherici“, in ako kakošno uživan, gotovo se je nesem pridobil v notarski kanceliji. Morda mi je tudi hudo žal, da tej avtoriteti, kakor dalje trdite, ne morete ali nečete ponižno in podložno ukloniti svoje glave, toda tega Vas tudi prosil nesem. Toča pa me pri vsem tem jedina misel, da s tem morda vender ni nič zgubila naša domača umetnost.

Na dalje pravite: „Saj n n nesem njegove pevske zmožnosti pred tukajšnjim občinstvom o svojem času pustile brez nekake dvomljivosti (Skepsis). Prosim Vas, gospod, najprej govorite nekoliko bolj ponižno, tako na pr. v jedinem številu, saj menda niste še kralj vsega znanja, in tisi „nas“ se menda jedini Vi. Tudi ta zadeva naj Vam pre več glave ne beli. Pred najmanj tako dobrimi strokovnjaki v petji, kakor ste Vi, gospod, sem jaz v svojem življenju že na stokrat in stokrat po svetu z odličnim vspehom pel. Ako mi Bog ohrani zdravje, bom to tudi v prihodnje storil, aki mi dovolite, ako ne — bom to storil tudi — brez Vaše dozvole.“

Ni mi treba na konci tu še posebnega zagotovila, da sem ravno jaz nasprotnik vseh pretiranih in nepotrebnih glorifikacij, katere vse, brez razločka povzdigujejo do neba in tedaj zatirajo razumno, trezno in stvarno kritiko, ter ne dajo razločiti dobro od slabega. Toda tudi v tem je treba kritikarju nekacega takta, brez katerega stvari več skoduje nego koristi. Vi, gospod, se iz začetka svojega članka tudi pripoznavate k temu načelu, žalibog, da Vaša prvotna kritika priča ravno Vi vse pozdižuje in glorifikuje, potem pa daste nezasluženo breco tam, kjer tudi ni bila na mestu.

To naj Vam bode v moj odgovor. Resniciljubje mi je diktovalo članek v pero. Dalje še polemizovati o tej stvari, ni moj namen, dokler se o kompetencu svojega nasprotnika, z menoj razpravljam, bolje ne prepričam, ker se strogo držim načela, kakor pojo naš Prešeren:

„Le čevlje sodi naj kopitar!“

Mej tem pa bi vam sovetoval, da v glasbenih zadevah nič kaj preveč ne mahate s palico notarskega kandidata okoli sebe, da se Vam ne prijeti jedanki muhi, katera je padla v skledo vrelega močnika, misleča, da je prinešena bila celo skleda le za njo na mizo.

Brez zamere, ali pa z zamero, kakor Vam draga!

V Cerknici 26. julija 1885.

Fran Gerbić.

Tujči:

27. julija.

Pri Štefanu: Bundalek, Bergman z Dunaja. — Pöllter iz Trsta. — Velman iz Reke. — Schuh, Kratochwill z Dunaja. — Fürst iz Radovljice.

Pri Mačeti: Schieman z Dunaja. — Rumboldt iz Grada. — Accerboni iz Trsta. — Steinberger z Dunaja. — Polak iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarju: Kočvar iz Krškega.

Umrli so v Ljubljani:

21. julija: Marija Mrzlikar, hišnega posestnika hči, 4 mes., Ilovca št. 3, za oslabljenjem.

22. julija: Marija Kenk, mizarjeva hči, 10 min., Trnovski pristan št. 8, za jetiko. — Marija Auer, črevljarjeva žena, 59 let, Mestni trg št. 17, za srčno hibo.

23. julija: Urša Pelko, črevljarjeva vdova, 35 let, Poljanska cesta št. 17, za jetiko. — Avgust Bobik, zasobni uradnik, 63 let, Sv. Florijana ulice št. 16, za sušico.

25. julija: Karol Mally, zasebnik, 84 let, Hradeckega vas št. 7, za otrpujenjem pluč.

V deželnej bolnici:

19. julija: Janez Furlan, delavec, 42 let, za vnetico trebušne kožice.

20. julija: Martin Hvala, delavec, 47 let, za jetiko.

21. julija: Klemenc Knaflčič, delavec, 57 let, za jetiko. — Marija Ars, delavka, 42 let, za mrzlico.

22. julija: Josip Mrzlikar, hišnega posestnika sin, 18 mes., za drisko.

Meteorologično poročilo.

Den	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Veetrovi	Nebo	Močina v mm.
27. julija	7. zjutraj	737.06 mm.	16.1°C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	735.12 mm.	25.6°C	z. svz.	d. jas.	" "
	9. zvečer	736.68 mm.	19.1°C	brevz.	d. jas.	" "

Srednja temperatura 20.3°, za 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 28. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld.	70	kr.
Srebrna renta	83	"	30	"
Zlata renta	108	"	70	"

v Ljubljani.

VIZITNICE

priporoča

,NARODNA TISKARNA“

5% marčna renta	99	gld.	50	kr.
Akcije narodne banke	868	"	"	"
Kreditne akcije	284	"	20	"
London	124	"	95	"
Srebro	—	"	"	"
Napol.	9	"	91	"
C. kr. cekini	5	"	90	"
Nemške marke	63	"	55	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld	128	"</